

**Bygdegårdarnas
Riksförbund**

Tekniken i samlingslokalen **- att tänka på!**

En modern samlingslokal

För en modern samlingslokal och mötesplats – där seminarier, möten, föreläsningar, scenkonstframträdanden och fester av olika slag kan hållas – krävs en del teknik. Här finns tips inför en uppdatering av tekniken i er lokal.

Vad bör finnas i en bygdegård?

- **Mikrofoner**

Minst en handmikrofon, gärna trådlös och en mygga eller headset. Det kan även vara bra att ha ett litet mixerbord (om du vill koppla in flera olika enheter).

- **Högtalare**

Anpassad efter verksamhetens omfattning och lokalens storlek. Ska den användas till tal, musik, filmvisning eller som PA (ljudanläggning). till orkester? Aktiva högtalare är ett bra val då de är lätta att flytta och ansluta olika tillbehör till.

- **Strålkastare**

Några enkla strålkastare eller en skena med spotlights, kopplade till en dimmer, som kan belysa den som talar, sjunger eller spelar är en bra grund.

- **Hörslinga**

En permanent, fast lösning är att föredra, om det inte är möjligt välj en trådlös. Köp en testapparat för att kunna säkerställa att hörslingan fungerar.

- **Projektor**

Välj en med god ljusstyrka, som är anpassad för lokalen och era behov vare sig de är presentationer, film eller spel. Helst fast monterad i taket.

- **Filmduk**

Gärna en stor duk, fastmonterad i taket. Viktigt att även de som sitter längst bak kan se hela bilden.

- **Wifi**

Erbjud ett gäst-login till trådlöst internet, helst fiber om det är möjligt.

Allmänna tips

- Använd er av en lokal återförsäljare för att lättare kunna få support.
- Tekniken ska vara lätt att använda – tänk på det vid installationen.
- Gör en enkel instruktion till all utrustning som placeras väl synlig samt märk upp allting tydligt så att alla kan använda sig av utrustningen. (Viktigt att kunskapen inte är knuten endast till en person)
- Tänk på hur ni drar kablarna så att ingen snubblar på dem. Kablage från uppspelningsenhet till projektor bör dras i kabelkanaler och gärna i taket.
- Skriv upp individnummer, inköpsdatum och pris på en inventarieförteckning som ni kan skicka till försäkringen.
- Ta kontakt med länskulturinstitutionerna, de kanske har tips på lokala återförsäljare.
- **Läs gärna** Boverkets folder ”Enkelt avhjälpta hinder” för tips om tillgänglighet. (finns i Materialbanken på BR:s hemsida)
- **Läs gärna** Riksteaterns ”Råd och riktlinjer vid projektering av lokaler för scenkonst”. (finns i Materialbanken på BR:s hemsida)

Bra kontakter

Kontakta era länsinstitutioner inom scenkonst; de kan ibland bistå med kunskap om teknik och lokalanpassning för scenkonst.

- Länsteatrarna finns samlade här www.lansteatrarna.se
- Länsmusiken finns samlade här regionalmusikisverige.se
- Läns museerna finns samlade här www.lansmuseerna.se
- Regionala filmkonsulenterna finns samlade här filmregionerna.se

Information om teknik och tillgänglighet i era lokaler

- Berätta om vilken teknik och tillgänglighet som finns i er samlingslokal på er hemsida och i sociala medier.
- Uppdatera era uppgifter i medlemsdatabasen, via BR:s hemsida.
- Riksteatern administrerar ett nationellt register, som scenkonstproducenter använder inför turnéer, med uppgifter om scenkonstlokaler över hela landet – www.scenrum.nu. Leta reda på er lokal och uppdatera era uppgifter eller lägg in den om lokalen saknas i registret.

Var kan man söka pengar för teknisk utrustning?

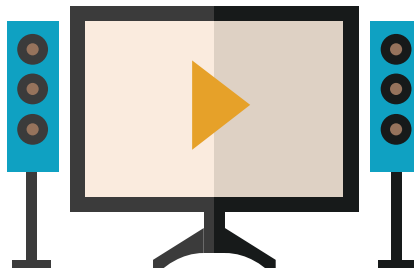
- Boverkets investeringsstöd – tillgänglighet, som till exempel hörslina.
- Boverkets utvecklingsbidrag för ungdomsverksamhet – anpassning av lokal för ungdomsverksamhet, bland annat teknisk utrustning. Viktigt med delaktighet från målgruppen.
- Landsbygdsprogrammet och Lokalt ledd utveckling (Leader)
- Sparbanksstiftelserna
- Lokala fonder och stiftelser
- Kommunen

Inför köp av utrustning

- Fundera på vad ni ska använda utrustningen till – konferenser, filmvisning eller fester? Tala med er återförsäljare om vad era behov är så att ni köper in rätt utrustning från början.
- Vad är en rimlig summa som ni kan lägga på teknik? Priserna varierar väldigt mycket beroende på val av kvalitet. Köp inte in mer utrustning än vad som används under en vanlig vecka, hyr istället vid särskilda behov.
- Vad har ni för belysning? Om ni ska ha konferens eller möten är det bra att kunna släcka ljuset framme vid duken för att göra bilden tydligare, men fortfarande ha ljus där deltagarna sitter.

Att tänka på för en så bra filmupplevelse som möjligt:

- Se till att rummet går att mörklägga ordentligt. Mörkt färgade väggar, golv och tak är att föredra men inget krav.
- Mycket textilier gör att ljudet inte studsar mot hårda ytor och ger ett betydligt bättre/behagligare ljud. Sätt med fördel upp draperier som kan täcka en hel vägg.
- Projektorn ska sitta så rakt framför duken som möjligt för att undvika Keystone-korrigerig, vilket inte behövs om projektorn sätts på rätt ställe. Projektorn ska sitta på samma nivå som ovankant av bilden och dukens nedkant ska sitta i huvudhöjd för att de som sitter långt bak ska kunna se hela bilden.
- Tänk på att det ska vara behagligt att titta på film. Sätt inte filmduken för högt upp eller för långt ner.

Varför behövs hörslinga?

Över 1,4 miljoner svenskar har nedsatt hörsel och ungefär en halv miljon har hörapparat. Om hörselskadade ska kunna delta vid olika typer av möten och sammankomster är det viktigt med tillgänglighet. Hörslingar bör därför finnas i alla allmänna samlingslokaler.

Skaffa hörslinga

- Det mest vanliga är konventionell hörslinga i taket eller i sockeln men det finns även trådlösa hörslingar.
- En fast monterad hörslinga är att rekommendera istället för en trådlös. Det gäller både för stabilitet, underhåll, hantering och vid användande av den som behöver hörförstärkning.
- En hörslinga består av en tunn kabel (slinga) och slingförstärkare som är kopplat till ljud-/högtalarsystemet.
- Genom hörslingan fångas ljudet upp direkt av hörapparaten, för att det ska fungera behöver alla använda mikrofon.
- Priset för hörslinga beror på storlek på lokal och installationskostnader.

Att testa hörslingar

Det är viktigt att testa hörslingan inför alla evenemang och sammankomster så ni vet att hörslingan verkligen fungerar. Det finns instrument att köpa för att kunna testa att de fungerar. Kontakta er återförsäljare för att ta reda på vad ni behöver för att kunna testa just er hörslinga.

Hörselskadades Riksförbunds Slingkollen åker runt i olika lokaler och testar hörslingar.

Tips för tillgängliga möten som hörs:

- **Använd mikrofoner**
För att alla ska kunna ta del av det som sägs är det viktigt med mikrofoner. Det gäller även vid korta frågor och kommentarer, därför är att det är bra om det finns flera mikrofoner.
- **Högtalare**
I stora lokaler behövs ofta flera högtalare så att ljudet blir lagom starkt i hela lokalen.
- **Hörslinga**
Kolla alltid att hörslingan är på och att den fungerar.
- **Belysning**
Tänk på att ha bra belysning så att de som talar syns väl. Det gör att åhörarna kan se ansiktet på den som talar vilket gör det lättare att följa med.
- **Textning av filmer**
Alla filmer som visas på arrangemang, möten eller via webb ska vara textade, så att alla kan uppfatta vad som sägs.
- **Visuellt stöd**
De flesta har lättare att uppfatta det som sägs om det finns visuellt stöd med nyckelord i form av Powerpoint eller liknande.
- **Informera om tillgänglighet**
Meddela alltid vad det finns för tillgänglighet i inbjudningar och annonsering så att ingen avstår från att komma på grund av att de är osäkra på om de kan delta på ett bra sätt.

Bygdegårdarna samlar engagemang för att skapa mötesplatser som är öppna för alla. Föreningen är ofta den starka motorn som behövs för att samordna, skapa gemenskap och utveckla platsen. Alla våra samlingslokaler gör skillnad. På mötesplatser där samtalen finns – där växer också demokratin.

Bygdegårdarna samlar Sverige!

Vi är en öppen folkrörelse med mötesplatser i hela landet. Bygdegårdsrörelsen har en ledande roll i att stärka bygden och dess människor – nu och i framtiden.

Hemsida www.bygdegardarna.se

Facebook @bygdegardarna | Instagram @bygdegardarnasriksforbund